

**ПРО ЗМІНИ “ДО ПОРЯДКУ ВИДАЧІ ДОЗВОЛІВ НА ВИКОНАННЯ РОБІТ
ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ ТА НА ЕКСПЛУАТАЦІЮ МАШИН,
МЕХАНІЗМІВ, УСТАТКУВАННЯ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ”
ABOUT CHANGES "TO THE ORDER OF POWER PERFORMANCE FOR
IMPLEMENTATION OF WORKS OF INCREASED RISK AND FOR
OPERATION OF MACHINES, MECHANISMS, EQUIPMENT OF
ENHANCED DANGER"**

В.Ф. Райко, Є.О. Семенов, О.І. Льїнська

Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут”,

м. Харків

Анотація. Проведено аналіз запропонованих Мінсоцполітики змін до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері охорони праці та промислової безпеки. Показано, що прийняття запропонованих змін до вказаних документів сприятиме зростанню ризиків при експлуатації зношеного виробничого обладнання, рівня виробничого травматизму та аварій виробничого характеру під час експлуатації устаткування підвищеної небезпеки, що відпрацювало граничний строк експлуатації.

Ключові слова: видача дозволів, роботи підвищеної небезпеки, устаткування підвищеної небезпеки.

Annotation. The analysis of the changes proposed by the Ministry of Social Policy in the regulatory legal acts regulating the activities in the field of labor protection and industrial safety was carried out. It is shown that acceptance of proposed changes to the indicated documents will increase the risk of exploitation of worn-out industrial equipment, the level of occupational injuries and industrial accidents during the operation of high-risk equipment, which has expired the limitation period of exploitation.

Keywords: issuance of permits, work with increased danger, high-risk equipment.

Згідно статистичних даних промисловість України у період 2000-2018 р.р. скоротилась до 85 %, що обумовило значне погіршення стану машин, механізмів, устаткування, яке, в свою чергу, підвищило ризик виникнення нещасних випадків і аварійних ситуацій на виробництві. Державними органами з метою підтримання безпечного рівня технічного стану обладнання в Україні прийняті організаційно-правові заходи, серед яких:

- доповнено рядом положень діючий Закон України “Про охорону праці”;
- створена система Експертних установ, фахівці яких надають оцінку технічного стану обладнання;
- затверджено “Порядок проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки” (постанова КМУ від 26.05.2004 № 687) (далі – Порядок експертного обстеження), де чітко визнані дії експертів з промислової безпеки, що надає можливість роботодавцям підтримувати обладнання у технічно справному стані.

Водночас Мінсоцполітики у вересні 2018 р. з благородною ідеєю вступу до Європейського ринку запропоновано зміни до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері охорони праці та промислової безпеки, зокрема до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою КМУ від 26.10.2011 № 1107 (далі – Порядок видачі дозволів). Крім того, Мінсоцполітики запропоновано і певні зміни до “Порядку експертного обстеження”.

Постановою КМ України від 07.02.2018 р. № 48 встановлено вимоги для отримання Дозволу від органів Держпраці на експлуатацію технологічного обладнання легкої та текстильної промисловості. Разом з тим, для експлуатації обладнання машинобудування отримання Дозволу не потрібно, що є незрозумілим, оскільки аналіз статистичних даних виробничого травматизму за 2017 рік свідчить, що в машинобудуванні кількість нещасних випадків, пов’язаних з виробництвом складає 336, в т.ч. 19 зі смертельним наслідком, а в легкій та текстильній промисловості – відповідно 23, в т.ч. 1 зі смертельним наслідком. Тобто, складається враження, що обладнання машинобудів-

ного комплексу більш безпечніше, ніж у легкій та текстильній промисловості.

Разом з тим, Мінсоцполітики у вересні 2018р. вийшло зі своєю ініціативою: запропонувало зміни до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері охорони праці та промислової безпеки, зокрема до “Порядку видачі дозволів”.

Однак слід зазначити, що запропоновані зміни до Порядків, йдуть всупереч вимогам нормативно-правових актів з охорони праці які прийняті в 2017 – 2018 р. р. таких наприклад, як НПАОП 0.00-7.14-17 “Вимоги безпеки та захисту здоров'я під час використання виробничого обладнання працівниками”, зареєстрований в Мін'юсті України 23.01.2018 року за № 97/31549 та НПАОП 0.00-1.80-18 “Правила охорони праці підчас експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання”, зареєстрований в Мін'юсті України 27.02.2018 року за № 244/31696. А всі ці НПАОП без зауважень були погоджені всіма органами виконавчої влади та відповідними зацікавленими організаціями.

Після набрання чинності змін до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері охорони праці та промислової безпеки, а саме: “Порядку видачі дозволів” та “Порядку експертного обстеження”, можливі такі наслідки:

- експлуатація устаткування, що містить в собі потенційну небезпеку та відпрацювало граничний строк експлуатації, буде здійснюватися без належного контролю, як з боку суб'єктів господарювання – власників такого устаткування, так і органів нагляду;

- виконання робіт, що містять в собі потенційну небезпеку, але виключені із Переліку, залишаться без належного контролю, як з боку суб'єктів господарювання – власників такого устаткування, так і з боку органів нагляду.

Таким чином, прийняття запропонованих посадовцями змін до вказаних документів сприятиме зростанню ризиків при експлуатації зношеного виробничого обладнання, рівня виробничого травматизму та аварій виробничого характеру під час експлуатації устаткування підвищеної небезпеки, що відпрацювало граничний строк експлуатації.